

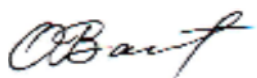
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФАКУЛЬТЕТ СХІДНОЇ І СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ	СИЛАБУС навчальної дисципліни Специфіка чеського словотвору Спеціальність В11 (035) Філологія Спеціалізація: : В11.038 (035.038) Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – чеська Освітня програма: Чеська мова і література, друга іноземна мова, переклад
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Кафедра	кафедра східної і слов'янської філології
Факультет	факультет східної і слов'янської філології
Викладач	старший викладач Гарбузова Ракда
Статус дисципліни	дисципліна за вибором
Семестр	VI семестр
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС, загальна кількість годин	3 кредити ЄКТС, 90 годин
Мова викладання	українська / чеська
Предмет навчання (Що я вивчатиму?)	Специфіка словотвору в чеській мові полягає у використанні різноманітних способів творення нових слів: афіксації (префіксальний, суфіксальний, префіксально-суфіксальний способи), безафіксного способу, складання (основ або слів), аббревіації та конверсії (переходу слова з однієї частини мови в іншу).
Мета вивчення дисципліни (Чому це цікаво й потрібно вивчати?)	Ознайомлення із системою словотвору сучасної чеської мови, її морфологічними, семантичними та стилістичними особливостями. Розвинути навички аналізу та перекладу словотвірних структур у юридичних, медичних, академічних і літературних контекстах.
Результати навчання (Чому я навчуся на цій дисципліні?)	Очікувані результати навчання з навчальної дисципліни за вибором: ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації. ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати. ПРН 3. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти. ПРН 6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності. ПРН 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів. ПРН 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови (мов) і літератури (літератур), що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності. ПРН 10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності. ПРН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють. ПРН 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, вміти застосовувати їх у професійній діяльності. ПРН 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання. ПРН 19. Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології. ПРН 22. Здійснювати науковий аналіз мовного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів, формулювати узагальнення у процесі практичної діяльності, виконуючи переклади різножанрових текстів з чеської, другої західноєвропейської мови та навпаки.
Компетентності (Яку сукупну користь я отримаю від вивчення цієї дисципліни?)	Основні завдання навчальної дисципліни пов'язані з формуванням у майбутніх фахівців таких компетентностей: <u>інтегральної компетентності (ІК):</u> Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорії та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов. <u>загальних компетентностей (ЗК):</u> ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

	ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 8. Здатність працювати в команді та автономно. ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 13. Здатність проведення досліджень на належному рівні; ЗК 14. <i>Здатність цінувати та поважати етнокультурне розмаїття та мультикультурність.</i> <i>фахові компетентності:</i> ФК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ. ФК 3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов, що вивчаються. ФК 4. Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію. ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя. ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації). ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань. ФК 9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами. ФК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів. ФК 12. Здатність до організації ділової комунікації. ФК 13. <i>Усвідомлення мови як особливої знакової системи, її природи та функцій на фонетичному, лексичному та граматичному рівнях мови; уявлення про генетичну і структурну типологію мов світу.</i>
Види занять і їхній розподіл за годинами	Практичні заняття – 30 годин
Тематика навчальної дисципліни	- Вступ до словотвору - Основні поняття: корінь, афікси, словотвірна база - Типи словотвору: деривація, композиція, конверсія - Морфологічні засоби словотвору - Префіксація та суфіксація: продуктивні моделі - Зміни основи при словотворі - Словотвірні типи іменників, прикметників, дієслів - Семантика словотвірних структур - Мотивація значення - Полісемія та омонімія у словотворі - Словотвір як засіб категоризації реальності - Стилістичні аспекти словотвору - Словотвір у публіцистиці, художньому стилі, офіційно-діловому мовленні - Неологізми, жаргонізми, терміни - Словотвір у перекладі - Трансформація словотвірних структур при перекладі - Стратегії передачі чеських дериватів українською та англійською - Практичні кейси з юридичних, медичних та літературних текстів - Історичний та діалектний вимір - Еволюція словотвору в чеській мові - Регіональні варіанти словотвірних моделей - Контрастивний аналіз - Порівняння чеського словотвору з українським та англійським - Інтерференція та хибні друзі перекладача
Політика оцінювання (розподіл балів і критерії)	- Методи семестрового контролю – максимальна кількість балів за роботу на практичних заняттях протягом семестру дорівнює 50. - Оцінювання здійснюється під час усіх видів навчальних занять і за результатами самостійної роботи. Під час практично занять оцінюється усна відповідь, виконання практичних завдань, презентація проєктів для самостійного опрацювання. - Застосовуються такі методи контролю: – методи усного контролю: індивідуальне опитування за теоретичним матеріалом, підготовлена доповідь, коротке повідомлення; – методи письмового контролю: експрес-контроль, тестові завдання. - Методи проміжного контролю – відбуваються у беззні, коли викладач вираховує середнє значення балів за аудиторну й самостійну роботу студента з округленням до десятої частки числа. - Модульна контрольна робота – максимум 50 балів за всю МКР, якщо передбачено підсумковий контроль у формі заліку. МКР виконується й оцінюється після завершення модулю, зміст МКР регламентується на засіданні кафедри. - Методи підсумкового контролю – залік. - Особливості організації навчального процесу, оцінювання всіх видів роботи, проведення МКР, семестрового, проміжного і підсумкового семестрового контролю за дистанційною формою навчання регламентується положенням про Порядок проведення семестрового контролю в дистанційному режимі з використанням ІТ-технологій з усіх навчальних дисциплін.
Пререквізити (передумови вивчення)	Успішне опанування дисциплін «Чеська мова», «Практична граматики чеська мова»

дисципліни)	
Навчально-методичне й інформаційне забезпечення	1. Čermák, F. (2007). Česká lexikologie. Praha: NLN. 2. Těšitelová, M. (1980). Slovodvorný systém češtiny. Praha: Academia. 3. Karlík, P., Nekula, M., & Rusínová, Z. (Eds.). (2002). Příruční mluvnické češtiny. Brno: Masarykova univerzita. 4. Mluvnice češtiny I–III. (1986–1993). Praha: Academia. 5. КНЛУ. (2024). Навчальна програма курсу «Специфіка чеського словотвору». Київ: Кафедра слов'янської філології. https://slovphilology.knlu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/01/BK-8.01-Словотвір_ч.м_4к.pdf 6. Грабовська, О. (2023). Дослідження зі словотвору у чеській лінгвістиці. ResearchGate. 7. https://www.researchgate.net/publication/367337383_DOSLIDZENNA_ZI_SLOVOTVORU_U_CESKIJ_LINGVISTICI 8. Гончаренко, Л. (2022). Історичний огляд чеського словотвору. Grail Science Journal, 5(3), 45–52. https://archive.journal-grail.science/index.php/2710-3056/article/view/789
Форми і способи поточного та семестрового контролю	Семестрове оцінювання: аудиторна робота, самостійна робота, МКР. Підсумкове оцінювання: залік. Умови допуску до заліку: наявність відповідей на практичних заняттях, МКР, виконання усіх запланованих видів аудиторної і позааудиторної навчальної роботи.

Затверджено на засіданні кафедри східної і слов'янської філології

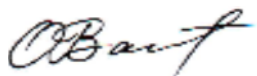
Завідувач кафедри

проф. Валігура О.Р.

Перезатверджено на засіданні кафедри східної і слов'янської філології, протокол #15 від 15 квітня 2025 року.

Завідувач кафедри

проф. Валігура О.Р.